

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z wniosku U. S. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o prawo do renty,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 11 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawczynie od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 lutego 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 3 lutego 2015 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w O. z 6 maja 2014 r. w ten sposób, że oddalił odwołanie U. S. G. od decyzji organu rentowego z 29 listopada 2011 r. odmawiającej jej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Wyrok Sądu Apelacyjnego odwołująca się zaskarżyła w całości. Zarzuciła naruszenie: (-) „art. 278 § 1 k.p.c. i art. 285 § w zw. z art. 391 k.p.c. w kontekście nieprzeprowadzenia przez Sąd drugiej instancji uzupełniającego postępowania dowodowego w postaci dowodu z łącznej opinii wszystkich biegłych sądowych wydających dotychczas ekspertyzy w sprawie, względnie powołania nowych biegłych w celu wydania jednoznacznej opinii co do stanu zdrowia Powódki oraz jego wpływu na jej zdolność do pracy wobec braku jednoznacznej tezy i wniosków opinii uprzednio dopuszczonych w sprawie (istniejące zasadnicze rozbieżności i

wewnętrzne sprzeczności w opiniach biegłych dopuszczonych przez Sąd pierwszej Instancji)”, (-) art. 382 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 232 zdanie 2 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c., art. 285 § 2 k.p.c. oraz art. 286 k.p.c. przez niedopuszczenie dowodu z uzupełniającej dodatkowej opinii wszystkich biegłych lekarzy poszczególnych specjalności, którzy w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji wydali sporne opinie, bądź też niedopuszczenie dowodu z dodatkowej opinii biegłego neurochirurga, bądź zespołu biegłych tej specjalności, albo instytutu badawczego, bądź naukowo - badawczego, w celu wyjaśnienia rozbieżności i usunięcia sprzeczności w opiniach biegłych neurochirurgów i neurologów, na okoliczność stanu zdrowia Powódki i jej zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami; (-) 285 § 2 i art. 286 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie i zaniechanie żądania przez Sąd drugiej instancji ustnych wyjaśnień od biegłych, których opinie były ze sobą sprzeczne, jak również nieprzeprowadzenie dowodu z dodatkowej opinii biegłego sądowego (biegłych sądowych), ewentualnie dowodu z łącznej opinii wszystkich biegłych, którzy dotychczas wydali opinie w sprawie na okoliczność, czy suma wszystkich schorzeń stwierdzonych u Powódki (w szczególności ich rodzaj, natężenie oraz wzajemne oddziaływanie) wskazywała na utratę przez nią zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, jak również ustnego wyjaśnienia opinii obu biegłych neurochirurgów, tj. R.U. i W.P., w sytuacji, gdy ich opinie zawierają w swej treści odmienne ustalenia w zakresie wniosków dotyczących oceny zdolności Powódki do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Powódka wskazała, że powyższe naruszenia prawa procesowego spowodowały naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 12 ust. 3 w zw. z art. 13 ust. 1 oraz art. 57 ust. 1 i art. 107 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez ich niezastosowanie i błędne przyjęcie, że stan zdrowia powódki uległ poprawie i nie jest w dalszym ciągu częściowo niezdolna do pracy w rozumieniu ww. ustawy.

Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała na „fakt oczywistego uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej”. Argumentowała, że doszło do naruszenia przepisów postępowania w zakresie nienależytego przeprowadzenia przez Sąd drugiej instancji postępowania dowodowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, a konsekwencją których

jest błędne ustalenie stanu faktycznego poprzez przyjęcie, że skarżąca jest zdolna do wykonywania pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych. Wskazała na orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym w wypadku wydania w sprawie rozbieżnych opinii lekarskich, oparcie ustaleń na jednej z nich bez wyjaśnienia sprzeczności, np. poprzez przeprowadzenie dowodu z dodatkowej opinii biegłego sądowego (biegłych sądowych), ewentualnie dowodu z łącznej opinii wszystkich biegłych, którzy dotychczas wydali sporne opinie, na okoliczność, czy suma wszystkich schorzeń stwierdzonych u odwołującej się (ich rodzaj, natężenie oraz wzajemne oddziaływanie) wskazywała na utratę przez nią zdolności do pracy, stanowi istotne naruszenie prawa. Podniosła, że Sąd drugiej instancji dysponując rozbieżnymi opiniami biegłych, przeprowadzonymi jedynie w postępowaniu przed Sąd pierwszej instancji, mimo zgłaszanych przez skarżącą licznych zastrzeżeń co do rzetelności ekspertyz sporządzonych przez biegłych sądowych: ortopedy, neurologa, internistę-kardiologa, psychiatry oraz neurochirurga, nie uzupełnił postępowania dowodowego celem wyjaśnienia przyczyn powstałej rozbieżności w przedmiocie istnienia u niej częściowej niezdolności do pracy. Zdaniem skarżącej, Sąd drugiej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia bezrefleksyjnie wskazał, że Sąd pierwszej instancji nie wyjaśnił różnic co do wydanych przez biegłych opinii, sam nie prostując powyższego naruszenia przepisów postępowania. Sąd drugiej instancji zaniechał usunięcia sprzeczności w opiniach biegłych neurochirurgów: R. U. oraz W. P. jak i biegłych neurologów, oceniając stan schorzeń skarżącej jedynie w oparciu o wnioski wskazane przez biegłego neurochirurga W. P. oraz biegłych neurologów, pomijając w tym względzie obowiązek wynikający z art. 278 k.p.c. oraz art. 286 k.p.c., choćby przy pomocy ustnych wyjaśnień czy konfrontacji biegłych. Sąd drugiej instancji nie wyjaśnił przy tym, na podstawie jakich zasad orzeczniczych i przez kogo sformułowanych doszedł do wniosku, że skarżąca jest zdolna do wykonywania pracy adekwatnej do posiadanych kwalifikacji. Według skarżącej skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ istotny element ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku opierał się zasadniczo na dyskwalifikacji opinii biegłego neurochirurga R. U. tylko z powodu jego odmiennego stanowiska wobec opinii innego biegłego tej specjalności, W. P. oraz przyznaniu na tej podstawie przymiotu

miarodajności opinii tego drugiego, bez wyjaśnienia sprzecznych konkluzji dotyczących możliwości wykonywania pracy zarobkowej przez skarżącą adekwatnie do posiadanych przez nią kwalifikacji, zawartych w tych opiniach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżąca musi wskazać, w czym - w jej ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty na poparcie tego twierdzenia. Skarżąca powinna w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości (por. postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 336/07, LEX nr 846126). Pojęcie „oczywistości” mieści się w sferze obiektywnej i łączy się z powinnością wykazania, że podniesione zarzuty naruszenia wskazanych przepisów są zasadne *prima facie*, bez dokonywania głębszej analizy tekstu tych przepisów i bez doszukiwania się ich znaczenia (por. postanowienia SN z 24 kwietnia 2007 r., I CSK 100/07, LEX nr 966753; z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, LEX nr 898318; oraz z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślono, że opinia biegłego, tak jak każdy inny dowód, podlega ocenie Sądu orzekającego tak do jej zupełności i zgodności z wymaganiami formalnymi, jak i co do jej mocy przekonywującej. Jeżeli z tych punktów widzenia nie nasunie ona sądowi orzekającemu zastrzeżeń, to oczywiście może ona stanowić uzasadnioną podstawę dla dokonania ustaleń faktycznych i rozstrzygnięcia sprawy, w tym bowiem właśnie celu sąd zasięga opinii biegłego (wyrok SN z 17 maja 1974 r., I CR 100/74, LEX nr 7497). Opinia biegłego podlega ocenie - przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. - na podstawie właściwych dla jej przedmiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej wniosków

(por. postanowienie SN z 7 listopada 2000 r., I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4, poz. 64).

Analizując argumenty skarżącej, zestawiając je z przyczynami, ze względu na które Sąd Apelacyjny odmówił wiarygodności opinii biegłego neurochirurga R. U. i nie uzupełnił postępowania dowodowego, tj. (-) Sąd Okręgowy przeprowadził obszerne postępowanie dowodowe, w tym opinię podstawową i dwie uzupełniające zespołu biegłych: neurologa, ortopedy i internisty-kardiologa, opinię podstawową i uzupełniającą drugiego zespołu biegłych: neurologa, ortopedy i internisty, opinię biegłego neurochirurga W. P., opinię biegłego neurochirurga R. U. oraz opinię biegłego psychiatry; (-) dowód z opinii biegłych neurologów, ze względu na posiadaną przez nich wiedzę specjalistyczną, jest bardziej adekwatny do schorzeń skarżącej niż dowód z opinii biegłych neurochirurgów; (-) biegli neurolodzy zgodnie uznali, że skarżąca jest zdolna do pracy i może wykonywać prace zgodne z poziomem posiadanych kwalifikacji; (-) opinie biegłych neurologów są rzetelne, kompleksowe i prawidłowe, (-) brak w opinii biegłego neurochirurga R. U. oceny, czy schorzenia skarżącej pozwalają jej wykonywać pracę zgodną z poziomem posiadanych kwalifikacji - w ocenie Sądu Najwyższego nie zachodzi kwalifikowane naruszenie przepisów postępowania, które uzasadniałoby oczywistą zasadności skargi kasacyjnej.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.